

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brazov, piața mare nr. 30.
Anunțurile nefrancaute nu se pri-
muiesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrația în
Brazov și la următoarele:
ANUNȚURI de ANUNȚURI:
— la N. Dukas Nachf.,
— la Angenfeld & Emeric Les-
— la Heinrich Schalek, A. Op-
— la Nachf. Anton Oppelk.
— la A. V. Gold-
— la E. Klein Bornat, Iuliu
— la (VII Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
— la 1000 garmond pe o colonă
— la 1000 pentru o publicare.
— la 1000 mai dese după tari-
— la 1000 învoială. — RECLAME pe
— la 1000 o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 90. Otaciu
L.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corons. — Un exemplar
10 bani. — Așt abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 91.

Brașov, Vineri 26 Aprilie (9 Maiu).

1902.

Al doilea period al campaniei.

II.

Nesuccesul, ce l'a avut deputa-
ția română care s'a dus cu memo-
randul la Viena, pusese pe gânduri
pe cei din comitetul partidului nos-
tru. Era lucru firesc să fie ingri-
șiți cum vor avea să răspundă ina-
minte națiunii și a partidului pentru
cei făcuți în executarea deciziunii
conferenței din Ianuarie 1892. De
aceia matadorii grupului, cari se
mai mult cu musca pe căciulă,
recepseră deja din Viena stante ses-
se să continue agitarea în contra
reținerilor moderați.

În același timp, în care țineau
discursuri umflate și neautoritate la
convenirile din Viena, ei ațitau, cu
doosebire în sinul junimei române,
focul urei și al neîncrederei între
țării, er „Tribuna“ dela Sibiu vor-
bea de „noii conducători ai partidu-
lui național“ și de „nouele lor prin-
cipii“.

Bărbații diși moderați, adecă
cei ce au fost de altă părere în afa-
cerea memorandumului, erau taxați de
șleșuguresci, pe basa suspușionă-
rilor „tribuniste“, de nisce omeni,
cari ar voi să se împace cu guver-
nul unguresc pe basa capitulațiunii
mintea a-tot-puterniciei șoviniste și
cei ar fi gata a-se lăpăda de urgi-
ta „politică de passivitate“ și a
abărățișca rolul „onorific“ de mame-
neci ai guvernului. „Tribuna“ răs-
pândea mai departe aceste insinuări
adversare, prefăcându-se a le lua de
bani buni. Erau declarați toți căți
nu admirau genialitățile lui Brote,
Lucaciu și soți de „politicesce com-
promiși“ ca „stând“ în conivență cu
autoritățile Românilor“.

Se înțelege de sine, că „Gazeta
Transilvânii“ nu era cea din urmă
pe lista anatemiștilor. Oratorul ge-
neral al comitetului, Lucaciu, cu la-
rimii în ochi a știut să harangueze
șerimea română din Viena cu deo-
bezire în contra organului nostru.

Cu toate acestea erau de tot slabe,
de sperate prospectele corifeilor
„tribunisti“ de a-se pute ține la su-
prațafă după lovitura mortală, ce a
primit-o „politică“ lor memoran-
distă.

Diarelor maghiare, cari de pe
atunci se bucurau, că prin „campania
memorandistă“ s'a produs o schim-
bare în sinul Românilor dela noi,
în ce privesce postulatele și aspira-
țiunile lor naționale, organul nostru
a răspuns:

„Vă înșelați amar! Noi din con-
ștință suntem de firma credință, că
doar pătaniile cu memorandumul vor
contribui a întări principiile luptei
noștre. Divergențele dintre noi le
vom sci aplana noi înși-ne, er în apăr-
area existenței noastre naționale duș-
manii noștri, fie siguri, ne vor găsi
și nedespărțiți!“ („Gaz. Trans.“
nr. 124 din 1892).

Dér reculegerea n'a putut urma
de inte cum am creșut și am

dorit noi. Au intervenit evenimente,
cari au dat nou nutremânt îndrăs-
neței lucrării de sobol a „noilor con-
ducători“ în sinul partidului.

Abia se întorseseră dela Viena
„ospetii ciudați“ — cum le dicea,
cu puțină bunăvoință, organul mi-
nisteriului de esterne din Viena mem-
brilor deputației române — când
în séra ce a urmat după sosirea
presidentului deputației și comitetu-
lui la Turda, a explodat acolo furia
hunică, manifestându-se prin sëlba-
tica bombardare cu petri a casei lui.

În scurte intervale au urmat
una după alta sëlbatăciile șovinis-
mului turbat dela Șimleul-Silvaniei,
Arad ș. a. Fie diș spre vecinica
cinstă a némului nostru, indignarea
în contra acestor acte crude de duș-
mănie și de ură națională a fost ge-
nerală și unanimă în sinul lui.

A fost un mare moment, care
putea să aducă folose necalculabile
causei consolidării noastre interioare,
dēcă cei dela conducerea partidului,
cari se așisaseră ca „noi conducē-
tori“ cu „noue principii“, cu min-
tea, cu inima și cu bunul simț
ar fi pētruns estraordinara sa în-
semnătate!

Li-s'a dat ocașiunea cea mai
strălucită, de însăși providența, de-a
îndrepta cu prisos tot ce-au pēcā-
tuit în trecut.

Dér n'a fost să fie! Momentele
mari n'au putut face din omeni micē
plinē de patimē omeni ai situațiunii.
Ei se aveau în vedere tot numai pe
ei, tot numai clică lor și se gāndeau
tot numai la „Tribuna“ lor, prin
care trăiau și rēsuffau.

În loc de a folosi noua încercare,
ce a avut s'o suferă națiunea
noastră asupra, spre a face, cum
era datoria lor, să se cimenteze pen-
tru eternitate legătura frăției națio-
nale încheiată cu jurământ pe Cāmpul
Libertății la 1848, acești noi
conducători „tribunisti“, ridicăți de-
odată în urma prigoniștilor din obscu-
ritatea lor, se gāndeau numai la aceea
cum sē-și pōtā face mai mult re-
clam, înăsprind „campania“ contra
frăților și soților de partid, cari
comiseseră „crima“ de a nu consimți
cu politica și diplomația tovarășiei
„tribuniste“.

Pe când intrēga lume romā-
nēscă și toți amicii poporului nos-
tru din străinătate erau profund agi-
tați de atrocitățile plebei adversare,
„ghinerarii campaniei“ puneau la
cale în diferite ținuturi între po-
porul neorientat manifestațiunii, în
cari ei erau ridicăți în ceru și așa
diși moderați erau declarați de
unelte ale dușmanilor neamului!

Crisă ministerială în Austria.
Sciri din Viena spun, că o crisă ministe-
rială austriacă e inevitabilă. Deja se amintesc
ca urmași ai lui Koerber: prințul
Liechtenstein Alfred, br. Aerenthal, br.
Gautsch și marchisul Bacquehem. Se mai
vorbesce, că se va forma un parlament
de coalițiune si din majoritatea acestuia
se va constitui noul guvern coalițional,
cu menirea de-a rezolva pactul. În cercu-

rile parlamentare se svonesce, că Corōna
la nici un cas nu se va învoi, ca Ungaria
sē pāsescă pe terenul tarifului vamal in-
dependent.

Delegațiunile.

Majestatea Sa monarcul a primit în
diua de 6 Maiu la amiași în palatul din
Buda delegațiunea austriacă, ér după
amiași pe cea ungară. La alocuțiunea
președinșilor M. Sa a răspuns următo-
rele:

„Asigurarea profundului omagiu, ce
mi-ați exprimat, mă umple de o sinceră
mulțumire. Primiți pentru acēsta mulțu-
mita mea:

„În anul 1892 dela ultima sesi-
une a delegațiunii situația politiceii ge-
nerale n'a suferit v'ro schimbare esențială.
Ca și mai înainte, așa și acuma silința
necontenită a guvernului meu este îndreptată
spre cultivarea raporturilor mai
strinse față cu aliații noștri, precum și
spre cultivarea raporturilor pline de în-
credere față cu toate celelalte puteri, așa
că prin acēsta se contribuie la păstrarea
și consolidarea păcii europene. De aseme-
nea în special armonia în tot-dēuna ami-
cală cu imperiul rusesc relativ la eveni-
mentele petrecute în orientul mai apro-
piat, este în favorul menținerii liniștei și
ordinei în acelea teritorii. Suprimarea re-
voluției din China, sēvērșită anul trecut,
a făcut posibilă revocarea celei mai în-
semnate părți a trupelor de uscat și ma-
rine, trimise acolo de cătră puteri. Îm
servește spre satisfacțiune, de a-mi es-
prima deplina mea recunoscință pentru
atitudinea și rezultatele obținute de că-
tră detașamentul puterii mele marine tri-
mise acolo cu acēstă ocașiune. Adminis-
trația mea de rēsboiuri trebuie să se pre-
sente de astă-dată cu un plus de cereri
pentru procurarea materialului de artilerie
pentru reorganizarea armei de artilerie, și
pentru ameliorarea hranei soldaților, ér
la marină pentru înmulțirea inevitabilă a
personalului și pentru construirea de vase.
Acele plusuri, precum și celelalte poziții
ale cheltuielilor budgetului de rēsboiuri și
de marină, sunt între marginile cele mai
înguste ale necesarului. Desvoltarea ra-
porturilor economice ale Bosniei și Her-
țegovinei își urmēză progresul său regu-
lat. Anul acesta, cheltuielile administra-
ției acestor țeri vor fi acoperite din
proprile încasări. Convins fiind, că vē
veți rezolvi problemele cu obicnuitul zel
patriotic, vē urmāresc lucrările cu cele
mai bune urări și vē salut din inimă!“

Cavalerii de onore ai moștenitorului.

Étā ce scrie „Reichswehr“ în acēsta
cestiune:

După ce arată, că Festetich nepur-
tând nici o demnitate, nici o funcțiune în
stat și că prin urmare nu pōte reprezenta
statul, continuă:

„Dēcă însă nu ca reprezentant al sta-
tului, cavalerul de onore ungar ar pōte
întra totuși în suita de călătorie a moște-
nitorului, ca reprezentant al națiunii ma-
ghiare. Acēsta mai curēnd, căci contele Fes-
tetich aparține fără îndoielă națiunii ma-
ghiare... A fi însă reprezentantul statului
ungar și reprezentantul națiunii maghiare,
nu este de loc unul și același lucru, ori
cāt de glāgios s'ar afirmă acēsta în dicta

ungară. Poporul maghiar este poporul he-
gemonial, care dă statului timbrul, însē
nu este unicul popor al Ungariei. Dēcă
prin urmare nu este vorba de representa-
rea statului, ci de reprezentarea unei na-
țiunii, atunci nu este tocmai esclus, cum
a diș d-l Szell, ca contele Festetich „sē
fie contopit într'o grupă compusă din re-
presentanții a trei naționalități și că un
magnat ungar să fie pus în societatea
aristocraților boemi, germani și poloni“.
Căci în cadrul monarchiei, fără îndoielă
Germanii, Maghiarii, Cehii și Polonii sunt
poporele cele mai puternice după număr
și cultură. Dēcă prin urmare nu este vorba
de o reprezentare a tuturor națiunilor mo-
narchiei, ci numai de o reprezentare a po-
porelor mai mari și mai importante, atunci
nici nu este altfel posibil, decăt ca
suita să fie compusă dintr'un German,
Maghiar, Ceh și un Polon. Cum pōte să
vadă cineva în acēsta o „demonstrațiune
contra Ungariei, séu pentru federalism“,
este pur și simplu de neînțeles. Căci Un-
garia este un stat, ér federalismul este o
formă de stat. Despre o reprezentare a
unui stat însă, séu a unei forme de stat,
nu este vorba. Este vorba numai de re-
presentarea națiunilor mai importante ale
imperului. Séu pōte din partea maghiară
ar îndrāsni cineva să afirmē, că nu numai
ca stat, ci ca națiune Maghiarii ar avē pre-
ponderanță și încă nu numai față cu na-
ționalitățile din Ungaria, ci și față cu
Germanii, Cehii și Polonii? Acēsta ar tre-
bui să o respingem cu totă politeța, însă
și cu totă energia.

„Nu numai Germanii, Cehii și Polonii,
ci și celelalte popore ale Austriei și — ori
cāt de grozav li-s'ar päre acēsta — și toate
celelalte naționalități ale Ungariei
sunt cu desăvîrșire pe aceași linie
de egală îndreptățire acolo, unde e
vorba nu de stat séu de un stat, ci de un
popor. Dēcă acēsta n'ar fi așa, atunci Ma-
ghiarii ar trebui să tragă consecuențele din
acēsta și ar trebui să stîrpescă pur și sim-
plu toate naționalitățile din Ungaria. Și
ar mai trebui să-și valorizeze o îndreptățire
hegemonială față cu naționalitățile Aus-
triei. Până acolo însă mai pasce murgule!
De-ocamdată în cadrul corōnei Sf. Stefan
Croatii, Sērbii, Romānii și Slovaci (și Ger-
manii! — Red.) sunt popore, cari în la
fința lor națională și de-ocamdată nu este
nici un prilej, care să forțeze regatele și
țerile reprezentate în „Reichsrath“ de a
recunosce o poziție privilegiată a poporu-
lui maghiar.

„Dēcă așa-dér moștenitorul tronului
ar avē în adevēr gândul, de a lua în suita
sa pentru călătorie din Londra câte un
cavaler de onore german, ungar, ceh și
polon, nu s'ar pōte obiecta nimic din par-
tea statului ungar, și anume nici din par-
tea legislativei, nici a esecutivei. Dēcă to-
tuși se face acēsta, atunci nu mai încape
îndoială, că nu statul este acela, care pro-
testeză, ci protesteză numai o națiune, care
nu numai față cu concetățenii proprii de
altă naționalitate, ci și față cu toate popu-
lațiunile celuilalt stat declară: *L'état c'est
moi!* Acēsta însă este o flōre forte pes-
triță a șovinismului, nici de cum însă un
act de însemnătate de drept public.“

Étā ce scrie și diarul polonez „Czas“
din Cracovia relativ la acēsta afacere:

„Ce s'a întēplat? — se întrebă foia

*) A se vedē articolii „Cine a spart solida-
ritatea“ din „Gaz. Trans.“ Aprilie 1892

poloneză. Moștenitorul de tron și-a compus astfel suita, încât să fie în conformitate cu ființa monarhiei dualiste, ba încă s'a procedat cu politețată față cu șovinismul maghiar. Nici una din jumătățile monarhiei nu este stat național unitar. Această diversitate națională a luat-o în considerare moștenitorul de tron, întru cât privește Austria; față cu Ungaria însă nu, și fără îndoială, pentru-ca să menajeze vanitatea națională a Maghiarilor n'a luat în suita sa, decât pe un Maghiar. Dacă așa der cineva ar avea motiv de nemulțumire, aceia n'ar fi Maghiarii, ci *Croații, Românii, Slovaci, Sârbii și Germanii din Ungaria*. Dacă moștenitorul ar fi luat din Austria numai un German și din Ungaria numai un Maghiar, atunci șovinismul maghiar ar fi avut mai multe motive de plângere, în cazul de față însă diversitatea raporturilor naționale din cele două state iese în relief tocmai după dorința lor.

Crisa pactului.

Pressa austriacă e unanimă în a face aspre imputări guvernului unguresc, care face să se amâne desbaterile asupra tarifului vamal.

„*Narodni Listy*“ scrie, că ministrul-șef Koerber a fost de două-ori la Majestatea Sa în lungi audiențe, raportând despre stagnarea tratărilor asupra pactului. Lucrurile au ajuns într'un stadiu critic. Guvernul austriac nu e învoit cu amânarea tratărilor și stăruie la coronă deciziunea într'un fel său altul. Guvernul austriac vré să mențină comunitatea economică cu Ungaria, der e firm decis a nu admite amânări și a nu capitula. El mai bine vré să cadă apărând interesele austriace, decât să cadă în parlament jertfind aceste interese. Intențiile acestea ale guvernului austriac le cunoște și corónă. Situația actuală e identică cu aceea din Februarie 1899, întru cât și acum după ultimul poate să urmeze un compromis, care însă va pricinui căderea cabinetului Koerber, cum s'a întâmplat la timpul său cu Badeni, Gautsch, Thun și Clary.

„*Neue Freie Presse*“ scrie în primul său de alaltăeri, că momentul de față semănă cu acela când *Banffy* și *Thun* s'au dus la faimósa conferență din Ischl. Atunci miniștri ungari au stat pe punctul de *veseu-séu*, pe când ați miniștri austriaci țin cu tărie la *acceptarea* pretenșiunile austriace. Pretensiunile austriace s'ar reduce la următoarele: În Ungaria să nu se trachteze mai altfel cu industria austriacă, decât cu cea ungară; ea să nu fie taxată mai urcat; prin întreprinderi de stat să nu fie scurtată, nici scóasă de pe piața ungară.

„*Neues Wiener Tagblatt*“ dice, că órele, ce le petrece *Koerber* în Budapesta, sunt grave, și acum se-și arate *Szell* și noul ministru de comerț prietenia lor tradițională față cu pactul.

„*Politik*“ din Praga salută cu cea mai mare simpatie energia lui *Koerber*, der i-ar plăcé, decât cuvintele energice adresate Ungariei n'ar fi numai amenințări în vânt, și decât li-ar urma fapte. E sigur, că scopul lui *Coloman Szell* este de a amana tratările până la expirarea termenului de 10 Maiú fixat pentru conversiunea ungară. *Szell* s'a obligat față de grupul *Rotschild* și institutul de credit, că conversiunea se va întâmpla fără vr'o turburare, ceea-ce se poate explica ușor prin împrejurarea, că valorile ungare sunt reprezentate în Austria în cantitate colosală. Înainte de 10 Maiú ar fi trebuit să se continue și încheie tratările asupra pactului adecă într'un timp, când din considerație față cu conversiunea, guvernul unguresc ar fi fost dator cu óre-carí concesioní față de Austria. *Szell* însă a ținut să prevină pericolul acesta, — și aici zace cauza, că vré să trateze cu *Koerber* numai după 10 Maiú.

„*Politik*“ dá sfatul, ca ministrul austriac de finance se refuze notarea la bursa din Viena a noiei rente ungare.

Budgetul comun.

Ministrii comuni și-au făcut alaltăeri, în ședința de constituire a delegațiunilor, propunerile lor privitoare la budgetul comun etc.

Budgetul comun pe 1903 e bogat în credite suplimentare. Numai ministrul de război cere 7 ast-fel de credite pe cei doi ani trecuți, în sumă de 13,899.090 cor. Asta va să însemne, că a cheltuit mai mult, decât i-au votat delegațiunile din 1900 și 1901. Ministrul de război mai cere, apoi, un credit estra-ordinar în afară de cadrul budgetului, 38,000,000 pentru tunuri, der caută a liniști lumea și țera cu promisiunea, că spre scopul acesta nu va cere anul viitor, decât cel mult 40,000,000 cor. (1)

Totalul cheltuelilor brute este de 372.437.836 cor., cu cor. 8,237.406 mai mult decât anul trecut. După scăderea acoperirilor, cheltuelile neto sunt de 366,052,372 cor., cu cor. 8,237.406 mai mult, decât anul precedent.

Din suma acesta colosală: ministerul de externe reclamă cheltueli ordinare de 10,876.870 cor., cheltueli estra-ordinare 197,295 cor., la ólaltă 10,876.870 cor.; ministerul comun de *finance* cere 4,232,277 cor.; ministerul de război cheltueli ordinare de 316,685,559 cor., cheltueli estra-ordinare 33,936,286 cor. Din sumele acestea revin armatei cu totul 301,681,025 cor., ér marinei de război 48,940,820 cor.

Subtragându-se din suma necesară netă preliminarul veniturilor vămilor cu 112,848,689 cor., avem suma necesară de acoperire de 253,203,683 cor., din care pe Ungaria se vine 87,102,066 cor., pe Austria 166,101,617 cor., în proporția cvotei. Ungaria, fără a calcula alte credite, va plăti la cheltuelile comune cu 2,039,925 cor. mai mult, decât în 1902.

La sumele acestea adăugându-se creditele suplimentare diferite și cele 38 milioane cor. pentru tunuri, avem, în afară de cadrul budgetului, 51,899,090 cor.

Ast-fel întregul necesar pe 1903 e de cor. 424,336,926 cor.

Éráși un articol al baronului Banffy.

(F i n e.)

Tóte acestea nu le spun, ca acușăție la adresa acelora, cari au avut în trecut séu au în prezent puterea în mână. Rădăcina greșelii este în opinia publică generală, în neorientarea de bună credință, în aceea înțelepciune teoretică a științelor de stat, care părăsind terenul politiceii practice și urmând teorii doctrinare străine, alérgă după vedenia statului de drept ideal și nu observă, că prin acesta problema *creării statului maghiar unitar național* nu se rezolvă, ci se pun dificultăți invincibile în calea posibilității rezolvării ei. Nu numai legislativa, nu numai guvernul, ci întreaga națiune și întreaga societate maghiară trebuie să fie lămurită asupra lucrului, că trebuie să voieșă această țintă și că neînțebuintarea mijloacelor, ce duc la ea, însemnéază a nu voi serios. Acesta trebuie să înceteze odată. Tendința conscientă, curagiosă și determinată pentru a crea *statul unitar național* și care nu cunoște *nici concesioní, nici excepție, nici ocolire*, nu poate să fie de cât acel sistem, care întărește puterea statului maghiar, dezvoltă puterea culturală și socială și produce cea acțiune culturală politică, fără de care, decât nu este destul de tare și conscientă, crearea *statului național* și rezolvarea problemei nu este posibilă, căci — și aici citez éráși cuvintele unui bărbat de stat german cu multă experiență: „Cu o astfel de politică, nu poți zidi un stat.“

Trebuie să ne luminăm o dată, că în legislațiune, în executarea legilor, la compunerea (sic!) legislativei, la guvern, în instrucțiunea publică, în fie-care manifestare a vieții sociale, — momentul cel mai important este, în ce mod și întru cât iese în relief punctul de vedere al dezvoltării și asigurării statului național maghiar. Principiul suprem, organismul de stat liberal, care trebuie să realizeze egalitatea de drept și să asigure dreptul fie-căruia, adevărat, trebuie să fie ultima țintă: — însă, noi ca stat aflător în stadiul de dezvoltare, până când *statul național unitar maghiar* nu va fi creat, nu putem să ținim la acesta, decât nu mai întru cât liberalismul și ega-

litatea de drept nu pun pedeci caracterului național unitar maghiar.

Până atunci, până vom ajunge acesta, nu putem permite, ca știința teoretică să fie stăpână în politică: știința, care în viața de stat nu poate să fie, de cât o sfătuitoare. A fantasa astăzi despre un stat de drept — ceea ce fără crearea *statului național maghiar unitar* numai pe hârtie este posibil — este periculos, acesta să rămână pentru statul ideal al lui Platone.

Să ne gândim, că în realitate există munți și văi, rasse și naționalități, învățați și ignoranți, buni și răi, fideli și trădători, domni și țărani, bogați și săraci, puternici și slabi, flămânzi și sătui. Știința și statul de drept nu cunoște, decât ómenii și cetățenii, politica însă trebuie să guverneze peste masele desparate, peste deosebirii și contraste — nu numai peste ómenii și cetățenii.

La noi există Maghiari și naționalități. Interesele lor opuse pot fi munți și văi, scopurile lor bune și rele. Intre acestea pot fi fideli și trădători, pe toți aceștia însă îi putem guverna în interesul *statului maghiar unitar* nu însă conform mijloacelor teoriei științifice și de drept public. Pe această masă de diversități și contraste le putem guverna numai cu politica unitară națională, decât e vorba să asigurăm scopul și să punem bazele existenței viitoare ale Ungariei. (Gut gebrüllt Löwe! — Shakespeare.)

In jurul alegerii de episcop la Arad.

Intr'unul din numerii trecuți am dat, după organul oficial al diecesei Aradului, scirea, că Consistorul aradan a ținut Joia trecută ședință, hotărînd unanim, ca alegerea noului episcop să se facă în ziua de 11 Maiú, și că hotărîrea Consistorială a fost comunicată I. P. S. Sale Mitropolitului din Sibiu, conform dispozițiunilor Statutului organic.

În ședința de Luní după amiazi (ședința III) a Sinodului aradan, deputatul Dr. N. Oncu anunță o interpelare și rógă presidiul să dispună cetirea actelor referitoare la afacerea alegerii și să răspundă în deosebi, decât este adevărat, că I. P. S. Sa Mitropolitul n'a aderat la terminul pus de cele două consistóre pentru alegerea de episcop? și din ce cauză? — *Presidiul* spune, că actele nefiind de față, nu poate dispune cetirea lor. Densul a notificat decisiunile unanim luate, ér I. P. S. Sa Mitropolitul a răspuns, că fiind ocupat, la 11 Maiú nu poate merge la Arad, ca să presideze actul alegerii.

Se nasee o discuție înfocată pe urma propunerii lui Dr. Oncu și a lui Dr. I. Suciú de a se suspenda ședința și a se aduce actele spre cetire. — I. Pap (președintele) rógă Sinodul să-i permită a aduce altă-dată actele. D-l Pap se fi díș, că „i-se pare incompatibil cu demnitatea scaunului, ce ocupă, să fie silit a suspenda ședința și a merge după acte“. (Raportul „Tr. Pop.“ dela 8 Maiú).

Se procedeză la vot, cu apel nominal. Resultatul votului e: *pentru* propunerea Oncu-Suciú 25 voturi, *contra* 19 voturi.

Ședința se suspendă și președintele se duce după acte. După redeschidere se cetesc tóte actele din cari reiese, că I. P. S. Sa mitropolitul fiind ocupat, nu poate merge la 11 Maiú să presideze actul alegerii în ziua fixată de cele două consistóre, der se va îngriji, ca în decursul celor 3 luni prescise de statut, să pună termen.

După cetirea actelor Dr. Oncu a luat din nou cuvântul și face propunerea, ca sinodul să-și exprime *regretul*, că I. P. S. Sa Mitropolitul „nu a putut adera la votul unanim al ambelor consistóre relativ la termenul de alegere“ și „în înțelesul statutului organic să iese de urgență tóte măsurile de lipsă pentru convocarea sinodului electoral în timpul cel mai scurt posibil.“

Propunerea s'a primit.

SCIRILE DILEI.

-- 25 Aprilie v.

Congregațiunea comitatului Brașov. În 15 Maiú st. n. se va ținé congregațiunea ordinară de primăvară a comitatului Brașov, la 9 óre a. m. în sala cea mare a casei sfatului. Ordinea de dí cuprinde 74 puncte.

Jubileul episcopului Pavel. La 4 Maiú s'a serbat cu deosebită solemnitate în Beiuș jubileul de 50 de ani al preției Escelenței Sale Episcopului *Mihail Pavel*. În biserica gr.-cat. patronală din Beiuș, s'a sêvêșit o liturghie festivă de însuși prea bunul arhieru asistat de númeroși membrii din cler. În ziua precedentă, 3 Maiú, s'au aranjat frumoșe festivități de cătră elevii dela tóte institutele române gr.-cat. din Beiuș în ónórea jubileului. În 4 Maiú s'a inaugurat prin Episcopul noua sală de gimnastică și desemn edificată și aranjată din munificența Escelenței Sale, dimpreună cu laboratorul de chimie și museul de arte frumoșe.

Sf. Sinod al sfintei biserici autoceface ortodoxe române, este convocat pe ziua de 1 Maiú v. în sesiune ordinară de primăvară.

Comisar guvernial pentru acțiunea în favorul Sécuiilor. Foile unguresci aduce scirea, că ministrul unguresc de agricultură a numit pe fișpanul comitatelor Têrnăvnică și Mureș-Turda, *Sandor* Ianos, comisar guvernial pentru conducerea acțiunii de ajutorare ce a pus-o la cale guvernul în favorul populațiunei din Sécuime. Comisarul își va începe lucrarea în 1 Iunie și de-odată cu acesta va demisiona din postul de fișpan al comitatului Têrnăvnică.

Jubileul unui regiment — cu bucluc. Am scris deja despre jubileul de 200 de ani al regimentului de infanterie Nr. 51 din Clușiú, compus în cea mai mare parte din soldați români din comitatul Clușiului și al Sêlagiului. Acel jubileu se va serba la 8 Iulie și va fi împreunat și cu sfîntirea unui nou drapel. Lucrul mai însemnat, că noul drapel nu e pe placul Ungurilor din cauza emblemei sale. Auți acolo! „Cum se pună jurământ pe acest stég feciorii maghiari? — așa scrie un díar din Clușiú — când emblema maghiară este ascunsă într'o aripă a vulturului cu două capete și nu e mai mare de loc, decât emblemele celorlalte țări?“. Noi scim, că tóte regimentele armatei comune au drapelurile lor cu aceeași emblema și ne mirăm cum de fóia maghiară se scandaliséză tocmai acuma de acesta și încă cere schimbarea drapelului, căci la din contră... nu va puté participa la sfîntire nici consiliul comunal, nici „*Emke*“.

O întrebare de distracție. Când e faimósa scrisóre dela Vinerea - Orăștie, menită a da o „turnură nouă“ politiceii române prin revisuirea programului național și Dumneșeu mai scie prin ce, „stêpii partidului“ dela fóia din Arad scoteau în relief, ca un argument puternic, faptul, că autorul scrisorii este om bogat, prin urmare „...politician capabil independent“. Dacă fóia dela Arad mésză capacitatea și independența după avere, ce vor díce óre despre articolul d-lui *Mocsanyi*?

Emigrările. În luna Martie au emigrat din Transilvania, Ungaria și Croatia-Slavonia nu mai puțin ca 14,604 indiviđi, dintre cari 7151 în America, 5442 în România și restul în alte țeri ale Europei. Numérul cel mai mare de emigranți l'au dat Sécuii din Treiscaune (1894), urmând comit. Brașov, Bací-Bodrog, Zemplin, Sibiu, etc.

Nou fișpan. Majestatea Sa a numit pe deputatul *Barcsay* Kalman fișpan al comitatului Hunedóra.

Bande în Macedonia. Din Saloni se telegraféza, că două bande bulgare-macedonene au apărut aprópe de Pozrevic. Ciocnindu-se cu trupele turcesci,

clăvă Bulgară au fost uciși. Capetele celor uciși au fost tăiate și au fost espuse în public. Un Bulgar, furios pentru această espunere a capetelor bulgăresci, a ucis un Sârb, care asista la operație.

Articolul lui Banffy. Până l'am tradus, am crezut, că 'mi iese sufletul. Atâtea gogomâni conglomerate în jurul „ideii de stat național unitar maghiar” — de mult n'am cetit adunate la un loc. Mi-se pare, că Banffy nu e tocmai sănătos la creier, căci ghiveciul pus pe lângă cunoștințele „ideie”, repetată la infinit — sunt zăburile unui maniac, der nu argumentele unui „bărbat de stat.” De-altminteri traucătorul a avut ocaziune a auzi înainte de asta cu mai mulți ani pe un ciobotar ungur din Deșu dezvoltând într'un toast aceleași idei. — Deosebirea între ciobotar și Banffy este mare: Ciobotarul a vorbit mai precis și nu s'a repetat de atâtea ori.

Statoriul într'un guvernament rusesc. Din Petersburg se anunță, că în guvernamentul Pultava, s'a publicat statoriul.

Omorul din Codlea. In cursul iernei s'a întâmplat în Codlea, că măestrul potcovar dela escadronul de husari cu numele Albert Curia, împins de gelosie, a omorât pe Ioan Schuster, vizitiul d-lui Petru Popovici. Consiliul de război a condamnat pe culpabilul la 8 luni temniță.

Grindina și zăpadă. Din Nyiregyhaza se scrie, că în ziua de 6 Maiu după amiazi acolo a nins cu grindină timp de o jumătate de oră. Grindina era de mărimea macilor și a cauzat enorme stricăciuni.

Manevre navale. Majestatea Sa va asista la manevrele navale austriace, cari se vor face pe marea Adriatică. Manevrelor vor începe la 15 Iunie și se vor isprăvi pe la mijlocul lui Septemvrie. Monarhul va asista însă numai la manevrele finale.

Călugarirea reginei-văduve a Italiei. „Corriere di Napoli”, diar ultramontanic și conservator, are din Roma următoarea știri: „In cercurile Curței se vorbește despre călătoria pe pământul părintă a reginei-mame. Mai înainte de-a suferi acum cât-va timp o operație chirurgicală, regina Margareta și-ar fi exprimat dorința de-a face un pelerinagiū la Ierusaleni. Dorința a fost reconfirmată de regina, cu ocazia gravei bole a ducesei de Genova, mama sa. Cu recenta sa călătorie în Sicilia, pe bordul vasului „Marco Polo”, regina Margareta a vrut să vadă cum va suporta o lungă călătorie pe mare. Acastă călătorie în Palestina ar fi preludiul unui întim eveniment, despre care se șoptesce, probabilă intrare în viața monachală a reginei Margareta.”

1601 concurenți. In Oradea-mare a devenit vacant un post de cantonier la căile ferate. Postul acesta este împreunat cu lăfă de 250 fl. pe an. Ei bine, pentru acest post au intrat petiții dela 1601 concurenți. Fie-care petiție avea timbru de câte 1 corună și era pusă la poștă recomandat (35 bani), ceea-ce face la olaltă suma de 1671 corone, din care statul va plăti plăți timp de 3 ani lăfă cantonierului. — Este semnificativ însă pentru rivna de-a intra în slujbe, ce există la Maghiari (dacă Români de sigur, că n'au îndrăsnit să ceră acel post), numărul enorm de concurenți la o slujbă retribuită — cu 250 fl. anual.

Un taur furibund. In comuna Bihar-Udvari, consiliul a hotărât să tórne globuri de plumb în vârful cornelor taurului comunal. Taurul însă, când fū scos, pentru a i-se face amintita operațiune, infundându-se, s'a smâncit din mâinile păzitorilor și alergând pe străzi a omorât 5 omeni. A trebuit să fie împușcat.

O principesă, care se aruncă în Tibrul. Din Roma se anunță, că dăunăci prințesa Massimo, născută Beatrice de Bourbon, fiica lui Don Carlos, pretendent la tronul Spaniei, a încercat să se sinucidă aruncându-se în riul Tibrul, de pe po-

dul Sixtin. Ea a fost scăpată de un gardist municipal, care s'a aruncat cu curagiū în apă. Venindu-și în fire, prințesa a declarat, că s'a hotărât la sinucidere din gelosie, după-ce se certase cu bărbatul ei Fabrizio Massimo, principe di Roviano și Duce d'Aticoli-Corrado. Prințesa Massimo are 28 ani și e soră cu prințesa Elvira de Bourbon, care a fugit în America cu pictorul Folchi. Acest fapt a produs în Roma o mare senzație.

Baronul Ernst Wallburg-chelner. In timpul din urmă s'a vorbit mult despre acest Wallburg în legătură cu un proces de moștenire, ce l'a deschis el în contra unui membru al casei domnitore. Wallburg susține, că e fiul repausatului arhiduce Ernest, dintr'o căsătorie tănuită. Baronul Wallburg a fost timp de câte-va luni în arest, de unde a scăpat la intervenția avocatului său, Victor Pichler. Lipsit de ori-ce mijloce și neavând nici o meserie, prin care să-și fi putut câștiga pâinea pentru soția și cei șapte copii ai săi, a solicitat postul de prim-chelner (tal) la cafeneaua „Newyork”, unde a fost primit, cu tôte că n'a avut de unde depune cautiunea cerută. El a făgăduit însă pe cuvântul său de nobil, că va da sémă în mod cinstit de tôte incasările.

Concert filarmonic. In séra de 9 Maiu se va da al doilea concert ordinar al societății filarmonice în sala cea mare de concerte. Dirigent M. Krause. In program vedem numele lui Haydn, Bruch și Berlioz.

Reuniunea meseriașilor români din Bistrița invită la producțiunea teatrală împreunată cu joc, ce se va ține Duminică, în 11 Maiu n. 1902, în sala ceamare dela „Gewerbeverein”. Inceputul la 8 ore séra. Prețul de intrare: Locul I cor. 1.60; locul II cor. 1.20; partere 80 bani; galeria loc de ședut 1 cor.; loc de stat 40 bani. Venitul curat este destinat pentru acoperirea cheltuelilor avute cu mobilarea noului local al reuniunii. Suprasolviri se primesc cu mulțămită și se vor cuita în public. NB. Bilete de intrare se pot căpeta la tipografia C. Csallner și séra la cassă.

Convocator.

Filiala Năsăudului a reuniunii învăț. gr. cat. „Mariana”, își va ține adunarea sa anuală în 18 Maiu st. n. a. c. în localul școlei conf. gr. cat. din Hordou, la care prin această se invită cu tótă stîma P. T. D. D. membri, precum și toți aceia, cari se interesază de înaintarea învățămîntului poporal.

Programa: 1) La 8 ore a. m. participare în corpore la serviciul divin. 2) Deschiderea ședinței. 3) Alegerea comisiunilor: a) pentru criticarea prelegerilor practice. b) pentru verificarea protocolului. 4) „Fluturul comun”, lecțiune practică de 1/2 oră, din învățămîntul intuitiv, predată după treptele formali, cu elevii claselor inferioare, prin Joachim Cira, învățator conf. în Hordou. 5) „Copila modestă”, buc. 160 din legendarul de V. Petri, tractare logică după treptele formali, cu clasele superioare, prin Julius Bugnariu, învățator conf. în Hordou. 6) Citirea disertațiunei: „Sănătatea țeranului român”, prin Julius Bugnariu, învățator local. 7) Raportul delegatului filialei despre rezultatul esamenelor anului școlar expirat 1900/1, dela școlele confesionale, aparținătoare acestei filiale. 8) Raportul comisiunei criticătoare. 9) Pertractarea eventualelor propunerii, anunțate biroului în sensul statutelor. 10) Satorirea locului și timpului pentru adunarea viitoare. 11) Alegerea delegatului filialei, precum și a unui substituit al acestuia, pentru esamenele dela finea anului școl. curent. 12) Alegerea biroului reuniunii și închiderea ședinței.

Dela presiul filialei Năsăudului a reuniunii învăț. gr. cat. „Mariana”.

Năsăud, la 4 Maiu 1902.

Președintele: **Ignățiu Seni.** Secretarul: **Macedon Limd.**

Dare de sémă și mulțămită publică dela concertul tinerimei române din Oradea-Mare.

Numai cunoscând cineva bine împrejurările vitrege, în care ne aflăm, își

pote închipui greutățile, ce le întâmpinăm în manifestările noastre.

Voința și munca serioasă din partea noastră numai — afară de sprijinul din partea publicului mare românesc — nu ar fi de ajuns, pentru-ca și noi să putem contribui într-un cât-va pentru lățirea cultivei naționale și perfecționarea limbei române.

Ca și până acum, tot astfel și în acest an sprijinul publicului român l'am avut, fără de care ori și ce încercare s'ar fi prăbușit.

In numele tinerimei române din Oradea-mare venim pe această cale a aduce tuturor binevoitorilor, sprijinitorilor și marimonioșilor contribuitori sincerele și profundele noastre mulțămite pentru sacrificiile aduse, contribuind la ajungerea scopului și mărirea fondului de ajutorare a tinerilor lipsiți.

Lista marimonioșilor contribuitori e următoarea:

Colecta Nr. 2 colectantă: D-șóra Lucreția Calefariu Seliște 3 cor.

Colecta Nr. 3 colectantă: D-șóra Vióra Ignat Beiuș. Familia Vasilie Ignat 10 corone.

Colecta Nr. 5 colectantă: D-șóra Gisela Papp, Beiuș 4 cor.

Colecta Nr. 8 colectantă: D-șóra Lucreția Moisil, Năsăud 4 cor.

Colecta Nr. 13 colectantă: D-șóra Geni Moga, Sibiu: I. P. S. Sa Ioan Mețianu arhiepiscop Sibiu 20 cor.; Dr. Ilarion Pușcariu arhiepiscop Sibiu 5 cor.; Ana Moga 4 cor.; Elie Cristea 4 corone. Suma totală 33 cor.

Colecta Nr. 16 colectantă: D-na Elena Hossu, Deva 4 cor.

Colecta Nr. 17 colectantă: D-na Erdélyi născ. Bardosy, Orăștie 4 cor.

Colecta Nr. 28 colectantă: D-șóra Marietta Iernea Csomaköz: Samuil Cice-ronescu protopop Orade 8 cor.; Lazar Iernea protopop Csomaköz 10 cor.; Ioan Mureșan Orade 4 corone. Suma totală 22 corone.

Colecta Nr. 30. Colectante: D-șorele Veturia și Marióra Daraban Fechesu; Grigoriu Daraban notar cercual Fechetu 10 cor.; Aron Bulzan învățător 4 cor.; Gavril Lungu Ponoră 4 cor.; Sigismund Daraban Fechetu 4 cor.; Petru Raita Fechetu 4 cor.; Dr. Andrei Pop advocat B. Huediu 4 cor.; Vasilie Bulzan paroch Fechetu 5 cor.; Vasilie Bulzan notar cercual Brateca 4 cor. Suma totală 39 cor.

Colecta Nr. 32. Colectantă: D-na Livia Dr. Popovits Chișineu 10 cor.

Colecta Nr. 35 Colectantă: D-șóra Constanța Sârb Chitighaz; Nicolau Sârb Chitighaz 2 cor.; Constanța Popovits Chitighaz 4 cor. Suma totală: 6 cor.

Colecta Nr. 28. Colectantă: D-șóra Rea Silvia Langa, Șimleul Silvaniei; „Silvania” 4 cor.; A. Cosma 4 cor.; A. Marcu 4 cor. Suma totală 12 cor.

Colecta Nr. 39. Colectantă: D-na Elena Dr. Gropșan Oravița; Dr. Petru Corneanu advocat Oravița 3 cor. Dr. Michail Gropșan advocat Oravița 3 cor. Suma totală: 6 cor.

Colecta Nr. 40. Colectantă D-na Veturia Nedeleu Oravița 5 cor.

Colecta Nr. 47. Colectantă: D-na Hortensia Suciū Hațeg 10 cor.

Colecta Nr. 48 Colectantă: D-șóra Veturia Bontescu Hațeg; Ioan Hica 1 cor. Iuliu Morariu 1 cor. Veturia Bontescu 4 cor. Suma totală 6 cor.

Colecta Nr. 49. Colectant D-nul Ioan Marcu N. Bocșan; Ioan Budințan 4 cor. Dr. Aurel Oprea 4 cor. Ioan Marcu 2 cor. Suma totală: 10 cor.

Colecta Nr. 50. Colectant. Dr. Ion Nedeleu Buzias 4 cor.

Colecta Nr. 51 Colectant D-l Dr. Ilie Mariș Maramureș 4 cor. Ioan Fanea paroch Saraseu 4 cor. Suma totală 8 cor.

Colecta Nr. 52. Colectantă: D-șóra Aurora Leuca, Pancota 4 cor.

Colecta Nr. 55. Colectantă: D-na Marióra Dr. Ilie George Rocsin Tinca 2 cor. Augustin Teochar 2 cor. Marióra Dr. Ilie 4 cor. Tinca, Petru Sârb Giris 2 cor. Dr. Andrei Ilie advocat Tinca 6 cor.; Aurel Fildan notar Gurbediu 4 cor. Aurel Rocsin paroch. Covașda 1 cor. Ștefan Iurcuța paroch Bicaciu 1 cor. Paul Pop învățător Ciumlgiu 1 cor. Suma totală 23 cor.

Colecta Nr. 60. Colectantă: D-na Aurelia Dr. Rob, Baia de criș, Rosa Micu Baia de Cris. 4 cor. Aurelia Dr. Rob. 4 cor. Suma totală 8 cor.

Colecta Nr. 61 Colectantă: D-șóra Veturia Hamsea, Lipova; Voicu Hamsea protopresbiter Lipova 10 cor.

Colecta Nr. 66. Colectantă: D-șóra Minerva Ceontea Arad. Augustin Hamsea archimandrit Arad 5 cor. Véd. Barbara Antonescu Arad 3 cor. Iuliu Herbai 3 cor. Aurelia Beleş Arad 2 cor. Minerva Ceontea 4 cor. Suma totală 17 cor.

Colecta Nr. 67 Colectantă: D-na Gabriela Ionescu Budapesta — Margareta Marcu 2 cor. Gabriela Ionescu 4 cor. Irina Reiter 2 cor. Suma totală 8 cor.

Colecta Nr. 68. Colectantă: D-șóra Alecsandrina Liuba, Maidan. Alesandrina Liuba Maidan 2 cor. Eugenia Iana 2 cor. Iosif Olariu învățator pens. 1 cor. Pavel Liuba, Savu, Ioachim Liuba, George Liuba, Iuliu Polgar, Pavel Bacila, George Liuba epitrop câte 1—1 cor. Iosif Liuba Grecu, Petru Miclea Ușurel, Georgea Miclea Pischiol, George Liuba Pușchi, Dionisiu Liuba, Georgiu Liuba petrar, Martin Cipu petrar, Iosif Liuba Marta, Dimitrie Gerga econom, Ioan Miclea, George Guga student, câte 40—40 fil. Simion Sima Florin, Iosif Medi comerciant, Michail Auzolnt, câte 60—60 fil. Iancu Almagian, George Liuba Bugian câte 20 fil. Suma totală 17 cor 60 fil.

(Va urma.)

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 7 Maiu. In ședința de ađi a delegațiunei austriace ministrul de esterne *Goluchowski* a făcut espunerea sa asupra situațiunei politice generale. Ministrul constată la început, că raporturile esterne ale monarchiei pot fi considerate de favorabile și satisfăcătoare. *Tripla alianță*, care espiră în Maiu 1903, e in *ajun de a-se reînoui*. Lipsită de ori-ce tendență agresivă, alianța urmăresce scopuri mărețe pacifice. Ea însă nu eschide invoelile dintre singuraticele state pentru ocrotirea intereselor lor particulare. O dovadă spre această sunt relațiile intime dintre Italia și Francia, precum și raporturile Austro-Ungariei față de Rusia. Din momentul, în care s'a putut constata în mod autoritativ, că nici Austro-Ungaria, nici Rusia nu urmăresc scopuri egoiste în Orientul european, a trebuit să dispară și neîncrederea, ce a domnit mulți ani de-arândul între cele două imperii. *Goluchowski* se referă apoi la succesul favorabil, ce l'au avut demersurile cabinetelor din Viena și Petersburg față cu evenimentele din Peninsula balcanică și accentuează, că o adevărată liniștire în Balcani se poate obține numai prin reforme administrative confor-

me. Vorbesce în mod elogios despre stările din România și Grecia și în fine se ocupă cu reînnoirea tratatelor de comerț.

Budapesta, 7 Maiu. Pe ađi după amiazi era plănuită o conferență între Szell și Koerber în cestiunea pactului. Conferența nu s'a ținut însă din cauză, că — ăice-se — Szell era prea ocupat cu afacerile delegaționale. *Koerber*, după-ce a fost primit într'o lungă audiență de Majestatea Sa, s'a *reintors la Viena*.

Viena, 7 Maiu. In cercurile politice de aici domnesce părerea, că *afacerea pactului a ajuns într'un stadiu mai critic*, decum era în zilele din urmă. Săptămâna viitoare *Koerber* nu poate trata cu Szell, și ast-fel nu va primi *invitarea lui Szell* de a merge la Budapesta. Coróna doresce, ca în cestiunea pactului să se evite toți pașii, cari ar provoca *incurecături grave*.

POSTA REDACTIUNEL.

„In pădure”. — Nu corăspunde. A intrat în coșul redactional.

Pion. — Altfel ar trebui scrise amintirile, pentru a pute fi prezentate publicului. Tot la coș!

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop**

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scrieri literare pentru popor.

Diu trecutul Silvaniei Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Feciorul Popoi. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Roch a Catiței. Amedeo Madini. Din viață tristă După natură. Baccalaureatul, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Dracul, novelă de V. R. Buticescu. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 20 b. (cu porto 25 b.)

Lira Bihorului, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 b.)

Părintele Nicolae, schiță din viața preoților de G. Simu. Pr. 60 b. + 6 b. porto.)

Sfătuirii de aur sau **calea către ferici** pentru sătenii români de totă starea și etatea. Cel mai acomodat premiu pentru pruncii dela școlile confes. sătesci române, de Aron Boca Velchereanu. Cu supefață de G. Simu. Prețul 60 bani o pl. 10 b. porto.

Cuvinte de aur sau **invătățuri înțelepte** date de un părinte fiului seu. Din operele lui I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplac. Cu permisiunea prea Venerabilului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Săpătorul de bani, comedia în trei acte localisată de A. Pop. Se recomandă mai ales pentru cei ce vreau să jöce teatrul. Prețul 24 b. (prin postă 28 b.)

Vięta după mörte, sau nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenești și deșertăciunea celor trecători, de I. P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

Poesii de V. R. Buticescu. Prețul era la început 2 cor. 40b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspın și zimbire, poesii și prosă de A. Pop. Prețul 80 b. (cu porto 86 b.)

„Omul“, noțiunii din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omeneș de George Cătmă inv. Acęsta carte serveșca manual pentru anul al IV-lea al școlii pop., pentru școlile de repetiția și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (pl. 5 b. por.)

Instrucțiunii populare despre datorițele și drepturile pământului de dare edate de Wilhelm Niemandz. A ęsta carte e un îndreptar de o trebuință nespuse de mare pentru toți căți au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

Cartea ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Acęstă broșură conține istoriöre și poesii morale spre escitarea gustului de cet t la copii. Prețul 50 bani. (+ 56 b. p.)

Bocete adecă Cântării la mörți, adunate de I. Pop-Retegianul. Prețul 8) bani (+ 10 b. p.)

Nu më uita! Colecțiune de versuri pentru ocașuni funebrele. Aranjată prin N. F. Neorușiu. Ediț. IV. Prețul 50 bani. (+ 5 b. p.)

Trandafir și Viorele Poesii populare culeșe și ordinate de Ioan Pop-Retegianul Ediț. III. Prețul redus 60 bani (+ 10 b. p.)

Versuri de dor, adunate din poeții români de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. p.)

Doi priși în cursă, comedia într'un act de A. Kellner localisată de I. Em. Bolancu. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto).

Dr. Ioan Frappörti prelucrată de Ioan Papiu. Prețul 60 b. plus 10 b. porto.

„Considerațiunii istorice asupra asociațiunii popörelor și aplicațiunelor la națiunea noastră“ de Ioan Clinciu profesor la București. Prețul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Țigării, schiță istorică, de I. P. Retegianul. Prețul 1 cor. (+10 b. p.)

Dilele lui Mășia (Ben Hur) de renumitul scriitor Lewis Valace. Tomul I costă cor. 1.50 Tom II cor 1.40 (+ 3) b. porto d-fis care.)

Istoria lumii partea a III-a talmăciată de preotul C. Moraru, după Dr. Th. B. Welter.

Taina norocului seu Povestea satului Nemernicenii de Tache Brănduș. Acęsta carte e förte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade populare de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de școlă de I. Dăriu, 30 b. plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educațiunii de I. Dăriu, 40 b. (plus porto 10 b.)

Idealul invătătorului român de I. Dăriu, 40 b (plus porto 10 b.)

Tragedia Calvarului de abat. Henry Bolo traducere în româneșce de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețu 2 cor. pentru România. 3 lei plus 20 b. porto).

Lilice dela Pind, poesii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Săténului, romane de Em. Părăeanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„In veltöre“ romane și impresii de Vlădușă, cor. 1.25 (porto 10 b.)

„Amicul tinerimei“, Anul I. fösă de cunoșcințe folositöre de prof. I. Moisil, legat în păreți tară costă 5 cor. (por. 20 b.)

Dietetica poporală, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conține vre-o 25 figuri în text. Se viuide acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. + 10 b. porto;

Umbre și lumini poesii de Em. Părăeanu, cor. 2.50 (porto 20 b.)

Cugete și considerațiunii din esperiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scöșe din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

Pilde și sfaturi pentru popor, de Ioan Pop Retegianul. Cartea conține vre-o 24 descrieri cari cupriud diferite invătățuri pentru trebuințele țeranilor noștri. 50 b (+ 10 b. porto.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor (+ 10 b. porto.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel sau **Pribeagul îndrăgostit** Tradusă de Dr. T. Prețul 60 b. (+ 6 b. porto.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocașuni, de Tit. V. Gheaja, spiritual la instit. de corecțiune din Gherla. Pr. 40 b. cu posta 44 b.)

Buchetul, culegere de cântări bătrănesci și nationale de I. Pop Retegianul. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

Risete și zimbete, de T. V. Gheaja, cu 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chinături de cari strigă feciorii în joc, de I. P. Retegianul Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Nopti de ernă romane pentru popor, de George Simu. Conține romane cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor. 1.30)

Opășuri, cât cioplite cât pilite și la lume împărtite, de I. P. Retegianul. Vre-o 60 de poesii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

Schițe din Italia de Teodor Bulc, prețul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Poesii populare despre Avram Iancu adunate și publicate de Simeon Fl. Marian Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someșană, poesii populare din jurul Năsăudului, culeșe de Iuliu Bognariu. Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga Prețul coröne 3.60 (plus 30 b. porto.)

„Pe pragul mormântului“ de preotul G. Simu, conține versuri funebrele pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto).

* * * * *

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai indelungat seu lunare.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Maiu n. 1902

Renta ung. de aur 4%	120.50
Renta de coröne ung. 4%	97.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.85
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	205.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	163.25
Renta de argint austr.	101.75
Renta de hărtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	120.55
Losuri din 1860.	152.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16 01
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	685.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	670.—
Napoleondori	19 10
Mărci imperiale germane	117.42 1/2
London vista	240.67 1/2
Paris vista	95.52 1/2
Rente austr. 4% de coröne	99 65
Note italiene	93 50

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Maiu n. 1902.

Bancnota rom. Cump.	18.98	Vënd.	19.02
Argint român.	18.40	„	18.44
Napoleond'ori.	19.—	„	19.10
Galbeni	11.30	„	11.40
Ruble Rusesci	126.—	„	127.—
Mărci germane	58.50	„	—
Lire turcesci	10.72	„	—
Seris. fonc. Albina 5%	100.—	„	101.—

Sz. 3134—19 2.

tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jrbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirrē teszi, hogy Brenes George Sarica végrehajtatónak Rohat Ionescu végrehajtási szenvedő elleni 42 korona tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévő vajda teleki Récese határáan fekvő a vajda teleki récesi 111 sz. tljkvben és időközben az 1304 tljkvben átirt:

220, 221 hrsz egész ingtla	374 kor.	2503 hrsz. egész ingtla	36 kor.
1236	14	3727	168
1928	31	3909	71
2098	19	3993	14
2102	08	4205	11
2109	10	4210	06
2151	18	4270	15
2164	09	5328	57
2913	11	1818/20	34
2959	16	4981/6	07
Összesen			899 kor.

ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeite, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi Junius hó 20-ik napján délelött 9 órakor Vajda teleki récsén megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarás, 1902 évi márczius hó 27-ik napján.

A kir. járásbiróság mint tlkönyvi hatóság.

Schupiter,
kir. aljbíró.

(1-3.)

Sz. 900—19 2.

tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagyajtai kir. jrbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirrē teszi, hogy az „Albina“ takaréks és hitelintézet végrehajtatónak Szakács György, előpataki lakos végrehajtást szenvedő elleni 3760 kor. tökekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyében a K. Vársárhelyi kir. törvényszék (a nagyajtai kir. járásbiróság) területén lévő Előpatak község határában fekvő az árapatak előpataki 864 sz. tlkvben foglalt A + 16:9/2 hrsz. ingatlanra 900 kor. 1601/4 hrsz ingatlanra 185 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi Junius hó 10-ik napján délelött 9 órakor Előpatak község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagy-ajtán, 1902 évi márczius hó 27-ik napján.

A kir. törvszék mint tlkönyvi hatóság

498.1—1.

Perényi Ferencz,
kir. aljbíró.